

УДК 316.622

МЕНЕДЖМЕНТ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Студент В.В. Калин

Науковий керівник О.М. Досин

Івано-Франківський коледж Львівський національний аграрний університет

Ключові слова: соціальний менеджмент, соціальна діагностика, соціальна адаптація, соціальна профілактика.

Сьогодні менеджмент дозволяє орієнтуватися в інформаційних потоках, стимулює практичні вміння соціальних працівників та оптимальний вибір управлінського рішення, розширює організаційний контекст соціальної роботи та утверджує актуальність нової соціальної норми діяльності в Україні.[3]

Соціальна робота - це різновид соціального управління, діяльність суб'єктів управління з організації ефективного, цілеспрямованого функціонування і розвитку всіх рівнів соціальної роботи і системи в цілому, з надання соціальних послуг громадянам відповідно до мети і завдання соціальної політики конкретного суспільства з урахуванням тенденції розвитку соціальної політики у світі.[1, ст.32]

Головним результатом менеджменту соціальної роботи є оптимізація функціонування соціальної служби, отримання значно більшого ефекту при найменших зусиллях, витратах. Об'єктами менеджменту соціальної роботи є: ресурси соціальної служби, клієнти соціальних служб, спеціалісти з соціальної роботи, вся система взаємовідносин, що складається при наданні соціальної послуги.[3]

Соціальні працівники повинні професійно і вміло застосовувати різні соціальні технології, серед яких: соціальна діагностика, профілактика, адаптація, реабілітація, корекція, терапія, соціальна експертиза, прогнозування, соціальне посередництво, консультування, соціальне забезпечення, страхування, опіка й опікунство, тощо.

Розглянемо основні технології соціальної роботи: соціальна діагностика, соціальна адаптація і соціальна профілактика.

Соціальна діагностика – це методологічний інструмент, що дає необхідні знання, на основі яких розробляються різні соціальні прогнози і проекти, вивчається суспільна думка і морально-психологічний клімат у суспільстві. [2]

Соціальний діагноз, як науковий висновок про стан «соціального здоров'я» розглянутого об'єкта чи соціального явища, заснований на всебічному і систематичному спостереженні і вивченні, що припускає не тільки виявлення причинно-наслідкових зв'язків і спонукальних мотивів поведінки об'єктів чи явищ. Це творчий і трудомісткий процес, що не схильний до стандартизації. Вона містить ряд етапів:

- попереднє ознайомлення з об'єктом, що припускає одержання достовірного уявлення про предмет вивчення, визначення його сильних і слабких сторін, можливих напрямків зміни й удосконалювання;

- проведення загальної діагностики, тобто постановка задач, виділення складу діагностованих ситуацій, визначення еталонних параметрів ситуацій, вибір методів діагностування;

- проведення спеціальної діагностики по кожній з узятих для заглибленого дослідження проблем, вимір і аналіз усіх необхідних показників;

- побудова висновків, на основі яких робиться висновок.

Прийняті на основі діагностики рішення і рекомендації реалізуються через соціальну профілактику. [2] Під профілактикою маються на увазі науково обґрунтовані дії, що вчасно починаються, спрямовані на:

- запобігання можливих фізичних, психологічних чи соціокультурних колізій в окремих індивідів групи ризику;
- збереження, підтримку і захист нормального рівня життя і здоров'я людей;
- сприяння їм в досягненні поставлених цілей і розкриття їхніх внутрішніх потенціалів.

Часто первинна профілактика вимагає комплексного підходу, що пускає в хід системи і структури, здатні запобігти можливим проблемам чи вирішити поставлені задачі. Профілактичні заходи важливі у всіх сферах життєдіяльності людей:

- охорона здоров'я населення – викорінювати причини виникнення і розвитку хвороб, створювати найбільш сприятливі умови охорони здоров'я, виховання фізично і духовно міцних людей;

- профілактика девіантної поведінки:

а) профілактика самогубств (суїциду) – своєчасне діагностування і відповідне лікування; активна емоційна підтримка людини, що знаходиться в депресії; заохочення його позитивної спрямованості з метою полегшення негативної ситуації;

б) профілактика таких соціальних патологій, як злочинність, алкоголізм, наркоманія і токсикоманія – основна мета – створення передумов для формування законослухняного високоморального поведіння громадян.

Найважливіша задача адаптаційного процесу – це проблема виживання людини, через пристосування потенціалу індивіда з процесами природного і соціального середовища. Виділяють чотири види адаптації людини: біологічна, фізіологічна, психологічна, соціальна. [2]

Соціальна адаптація означає, що у відносно короткий проміжок часу особистість чи група активно освоює нове соціальне середовище, що виникає або в результаті соціального чи територіального переміщення, або при зміні соціальних умов.

Процес соціальної адаптації розглядають на трьох рівнях:

- суспільство (макросередовище) – адаптація особистості і соціальних прошарків до особливостей соціально-економічного, політичного, духовного і культурного розвитку суспільства;

- соціальна група (мікросередовище) – адаптація людини чи, навпаки, нестиковка людини із соціальною групою (виробничий колектив, родина, навчальний колектив і ін.);

- сам індивід (внутрішньоособистісна адаптація) – прагнення досягти гармонії, збалансованості внутрішньої позиції і її самооцінки з позицій інших індивідуумів.

Досить багато фахівців працюють над пошуком шляхів досягнення максимальної ефективності та оптимізації роботи у соціальній сфері Менеджментський тип управління, відповідаючи динамізму зовнішніх умов, допоможе адаптуватися до них, створює умови для оновлення через впровадження інноваційних соціальних технологій. [1, ст. 3]

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій/ М.Ф. Головатий (кер.авт.кол.), М.П. Лукашевич, Г.А. Дмитренко та ін. – К. МАУП, 2004. – 368 с.*
2. *Тюття Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: Теорія і практика. - К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004. - 408 с.*
3. *ea.donntu.edu.ua/bitstream/123456789/21891/1/MENEDJMENT_V_SOCIAL%27 NIY_SFERI_Kravec%27_Lyashok.pdf*